

Businesskurser

Lärarens anvisningar för modellektion (30 min)

För läraren

- Lektionens tema: Ansvarsfull konsumtion
- Lektionens längd är 30 min
- Se först ett videoklipp för att inleda ämnet
- Läraren går sedan igenom kortfakta om ansvarsfull konsumtion
- Därefter får eleverna fundera ensamma, i par eller i grupp om uppgiften gällande konsumtionsbeslut. Gå igenom elevsvaren tillsammans till sist.
- Gå tillsammans igenom vad cirkulär ekonomi innebär
- Tilläggsuppgifter finns vid behov i slutet

Inledning: Se på klippet

[Nature Is Speaking – Julia Roberts is Mother Nature | Conservation International \(CI\) - YouTube](#)

Ansvarsfull konsumtion: Kortfakta

- Tänker du efter länge och omsorgsfullt innan du köper eller gör du impulsköp? Har du ett verkligt eller inbillat behov, eller fattar du kanske ett medvetet beslut om att unna dig lite lyx? Kanske produkten representerar sådana etiska värden som är viktiga för dig och som du vill stödja med ditt köpbeslut?
- Det är många olika faktorer som påverkar köpbeslutet. Ibland kan **konsumentvarumärkena** vara så attraktiva, att du fattar ditt beslut utifrån dem och till och med är beredd att betala mer för produkten än för konkurrerande produkter. Ett varumärke kan vara lockande för dig på olika sätt. I **marknadsekonomin**, som bygger på konkurrens, kan du fritt välja vad du vill, eftersom utbudet av produkter och tjänster är så gott som obegränsat.
- När du fattat ditt köpbeslut, köper du en inhemsk eller en utländsk produkt. Via de importvaror som köps från utlandet deltar du i utrikeshandeln och på så sätt den **globala ekonomin**. Ibland kan det vara svårt att utreda produktens egentliga ursprungsland. Ett klädesplagg som du köper i affären kan till exempel vara designat i ett land, men tillverkat i ett annat. Dessutom är plaggets olika material, till exempel tyget, knapparna och blixtlåsen ofta designade och tillverkade i olika länder. Transporterna sköts ofta av internationella transportbolag med materiel från olika länder (till exempel containrar, fartyg, lastbilar).

Fundera på

Vem styr mina köpbeslut?

Jag –
Jag köper
bara när det
finns behov

Reklam eller
skyltfönster -
> Jag köper
av en impuls

Sociala
medier eller
influencers -
> känslor styr
min
konsumtion

Behöver jag något
verkligen, eller
försöker jag via min
konsumtion uppnå
någon känsla, eller
känslan av
samhörighet

Tänk på saken över
natten och fundera,
behöver jag detta
verkligen och har
jag råd.

Orsaker att stöda inhemsk produktion

- Köpbesluten är också värdeval. När konsumenten gör sitt köpbeslut, kan hen reflektera över saker som hen uppskattar och agera därefter.
- Att köpa lokala produkter har många positiva effekter, som kan synas långt in i framtiden. Genom att köpa lokala produkter stöder vi den finländska näringen och påverkar miljöns välbefinnande:
 - Genom att köpa produkter från närområdet stöder vi de lokala företagens verksamhet.
 - Den lokala produktionen skapar fler arbetsplatser och inkomster för samhället, vilket stärker hela Finlands ekonomi.
 - Närproducerade produkter har ett tydligt ursprung, vilket ofta garanterar produkternas trygghet.
 - Produkterna är också bra för miljön, eftersom utsläppen från den närliggande produktionen ofta är mindre.

Gör ett test

- Gör ett livsstilstest här:
- <https://livsstilstest.sitra.fi/testet>

TILLÄGGSMATERIAL Man behöver inte alltid nytt och eget – från slit och släng-ekonomi till cirkulär ekonomi

- Kolla på videoklipppet: [Från svinnekonomin till cirkulär ekonomi – YouTube](#)
- Diskutera tillsammans med studerande ifall begreppet cirkulär ekonomi var bekant från förr eller något helt nytt.